Onderwerp Voortgangsbrief gaswinningsdossier

Steller M.A. Philippart

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 12 96 Bijlage(n) 1 Ons kenmerk

Datum 28-02-2019 Uw brief van Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief praten we u bij over de stand van zaken betreffende het Nationaal Programma Groningen en de verschillende onderwerpen in het gaswinningsdossier. Directe aanleiding voor deze brief zijn de ontwikkelingen op het gebied van het Nationaal Programma Groningen.

Nationaal Programma Groningen
Op 5 oktober 2018 hebben we u geïnformeerd over het akkoord van de start van het Nationaal Programma Groningen (NPG). In de afgelopen periode zijn de kwartiermakers samen met inwoners, organisaties en overheden aan de slag gegaan om nadere invulling te geven aan het programma.
Over de voortgang van dit proces zou u op 6 februari worden bijgepraat door de kwartiermakers; deze bijeenkomst is niet doorgegaan. Er is namelijk gekozen om te temporiseren in het gezamenlijk opstellen van de inhoud en doelen van het NPG. De reden hiervoor is dat de afgelopen weken is gebleken dat er naast veel enthousiasme er ook grote zorgen zijn. Deze zorgen gaan met name over onduidelijkheden in het aardbevingsdossier wat betreft de financiering van de versterkingsopgave in relatie tot het NPG. Naast het proces van de kwartiermakers lopen er nog gesprekken met de Minister van Economische Zaken en Klimaat over de afbakening van het NPG. Een heldere en eenduidige afbakening is noodzakelijk om te voorkomen dat middelen uit het NPG worden gebruikt voor de versterkingsopgave. We hebben samen met de kwartiermakers gekozen voor de temporisering omdat de kwaliteit van het programma voorop staat.

Tegelijk is er op de korte termijn wel de behoefte en urgentie om te starten. Er moet worden geïnvesteerd in de leefbaarheid van het gebied en de gebiedsgerichte inpassing van de versterking. De gestarte planvorming voor

de versterking moet hand in hand kunnen gaan met de gebiedsontwikkeling van het NPG. Ook zijn er projecten die direct bijdragen aan de doelen zoals geformuleerd in het Startdocument die nog dit jaar van start kunnen gaan en wachten op een laatste financiële zet. Ook hebben we op korte termijn duidelijkheid nodig over de bestuurlijke inrichting, het besturingsmodel en de bijbehorende financiële afwikkeling. Daarom willen wij op 11 maart 2019 een eerste set afspraken maken met de ministers van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Dan zal een bestuurlijke overeenkomst, onder voorbehoud van goedkeuring door raden en staten en Tweede Kamer, getekend worden. Het definitieve voorstel, dat nu nog wordt voorbereid, willen wij graag met u bespreken. We organiseren daarom 6 maart 2019 eerst een informatiebijeenkomst. Vervolgens kan dan het definitieve voorstel in uw commissie veiligheid en financiën worden besproken. Zodra het definitieve voorstel beschikbaar komt zullen we het aan uw raad sturen.

Versterkingsopgave/ Lokaal plan van Aanpak Groningen
In Ten Boer zijn de hoofdlijnen voor de aanpak van de versterking op 27 november 2018 door het college van Ten Boer vastgesteld. In de brief aan de raad van Groningen[1] in november van vorig jaar hebben we voor Groningen de hoofdlijnen voor de toenmalige gemeenten Ten Boer en Groningen toegelicht. We zijn nu bezig om samen met Nationaal Coördinator Groningen (NCG) de versterkingsaanpak nader te concretiseren in een integraal Lokaal Plan van Aanpak. Hierin geven we aan welke projecten op basis van gewekte verwachtingen doorgaan en welke projecten voor opname en beoordeling we dit jaar willen gaan opstarten. Ons eerste concept, volgens de afgesproken hoofdlijnen, hebben we wel al naar Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) gestuurd zodat we geen vertraging in de voortgang oplopen. SodM is door de minister aangewezen om een beoordeling van het plan vanuit veiligheidsperspectief te geven.

We hebben in de afgelopen periode nadere afspraken gemaakt met Rijk en NCG over de uitvoering van de versterking. In de bijlage vindt u de meest recente brief van de minister[2] aan de Tweede Kamer met deze afspraken. We hebben de bevestiging van de minister gekregen dat het Lokale Plan van Aanpak kan worden uitgevoerd als SodM een positief veiligheidsoordeel heeft gegeven. Daarnaast zal na 11 maart 2019 meer duidelijkheid komen over de door de NCG voorgestelde versnellingsaanpak in de versterking en de beschikbare beoordelingscapaciteit. We verwachten u het integrale Lokale Plan van Aanpak Groningen op korte termijn na beoordeling van het SodM te kunnen toesturen.

Inmiddels hebben we samen met de NCG diverse bewonersavonden georganiseerd in de voormalige gemeente ten Boer. Op deze avonden konden

[1] Brief met kenmerk 7242713, 14-11-2018
[2] Brief aan de tweede kamer kenmerk DGBI-DR/19047333, 15-02-2019

bewoners een nadere toelichting krijgen op de nieuwe versterkingsaanpak en wat dit betekent voor hun woning. Tot nu toe zijn deze avonden niet druk bezocht, maar op basis van de gevoerde gesprekken kunnen we concluderen dat de bewoners de gesprekken, waarin zij hun zorgen en vragen kunnen delen, waarderen. Met inwoners van de wijken in de stad gaan we zoals eerder aangegeven[3] pas in gesprek als voldoende zicht is op de planning en eventuele vervolgstappen.

Voor wat betreft de lopende versterkingsprojecten, zoals de versterking van de Fazanthof en van de woningen in Ten Post, zijn we samen met NCG en Centrum Veilig Wonen (CVW) nagenoeg continu in gesprek met de betrokken bewoners over de te nemen stappen in de versterkingsopgave. In de Fazanthof bleken bewoners teleurgesteld over de mogelijke extra vertraging. Zoals reeds mondeling toegelicht in uw raad hebben we bij NCG om een toelichting hierover gevraagd en aangegeven dat zij nu een extra versnelling in de uitvoering moeten realiseren.

Besturingsmodel versterking
Vorig jaar is besloten dat de versterkingsoperatie publiek worden ingericht. Hiertoe bereidt het Rijk wetgeving voor. Het overleg tussen Rijk en regio over het nieuwe besturingsmodel voor een uitvoeringsorganisatie is in een vergevorderd stadium. Daarnaast zijn we ook in gesprek met het Rijk om de afspraken over de financiering van de versterkingsoperatie voor de tussenliggende periode verder uit te werken. We verwachten dat we samen met de woningbouwcorporaties op 11 maart een overeenkomst met het Rijk kunnen sluiten over de financiering van de versterking van de huizen in de zogenaamde “batch 1588”. Dit betreft 1588 woningen in de gehele regio, waarvan 123 woningen in Ten Boer die zullen worden versterkt volgens eerder opgestelde versterkingsadviezen. Op 2 juli 2018 heeft het Rijk met de regio afgesproken dat voor de 1588 woningen 420 miljoen euro beschikbaar is. Zodra meer bekend is over de wijze van financiering zullen we u daarover informeren.

In al deze ontwikkelingen zien we bij de versterkingsopgave een steeds meer prominente rol voor de gemeente weggelegd.

Schadeafhandeling
Mede naar aanleiding van de brief[4] die wij als regio aan de minister hebben gestuurd zijn wij in gesprek met de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen (TCMG) en het Rijk om nadere mogelijkheden voor versnelling van de schadeafhandeling te verkennen. De TCMG geeft aan dat zij wekelijks meer besluiten kan nemen door capaciteitsuitbreiding en invoering van de zogenaamde calculatietool waarbij sneller en eenduidiger de schadeomvang kan worden bepaald. Daarnaast zullen in de komende weken ook aannemers

[3] Brief kenmerk 7302074, 19-12-2018
[4] Brief van regio aan Tweede kamer14-1-2019

en woningbouwcorporaties de schadeopname kunnen gaan doen zodat de deskundigen van de TCMG zich voornamelijk met de beoordelingen gaan bezighouden. Met al deze maatregelen verwacht de TCMG aan het eind van dit jaar het stuwmeer aan schademeldingen te hebben weggewerkt.

Voor de gemeente Groningen staan er op dit moment nog een kleine 5.000 schademeldingen open (6.575 meldingen waarvan 1.620 besluiten zijn genomen). Wij zullen ons als gemeente Groningen blijven inzetten voor versnelling van een ruimhartige schadeafhandeling.

Dorpsvernieuwing
In september vorig jaar hebben wij u per brief gemeld dat onder de regie van de voormalige gemeente Ten Boer in Ten Post en Woltersum is gestart met dorpsgesprekken in het kader van de dorpsvernieuwing.

Voor Ten Post is in oktober de “Tussenstand dorpsvernieuwing Ten Post” vastgesteld met daarin opgenomen de concept dorpsagenda. Aan de hand daarvan wordt samen met inwoners gewerkt aan vijf thema’s:

- Verkeersveiligheid, groen en openbaar vervoer;
- Voorzieningen & leefbaarheid, dorpscentrum en jongeren;
- Wonen, dorpskarakter & identiteit;
- Duurzame energie;
- Werkgelegenheid & ondernemen, recreatie & toerisme.

Zo wordt voor het thema duurzame energie, vanuit het programma “Groningen Geeft Energie” gewerkt aan een dorpsenergieplan voor Ten Post. Voor het thema voorzieningen wordt samen met stakeholders een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar een clustering van sport, onderwijs, zingeving en een dorpshuis op één locatie. Tegelijk met de uitwerking van de thema’s wordt gewerkt aan het toekomstperspectief voor Ten Post. Doel is om op basis van het perspectief een meerjarig uitvoeringsplan voor Ten Post vast te stellen. Voor financiering willen we een beroep doen op het Nationaal Programma Groningen.

In Woltersum is de afgelopen maanden geïnventariseerd wat de wensen en ideeën in het dorp zijn. Daarnaast zijn er analyses uitgevoerd gericht op cultuurhistorie, stedenbouw, demografie en landschap. Deze wensen, ideeën en analyses moeten in combinatie met de visie en beleid van de gemeente Groningen leiden tot de dorpsagenda Woltersum. De belangrijkste thema’s in het dorp zijn behoud van de school, samenstelling van de woningvoorraad, verkeersveiligheid en lokale democratie. Er wordt toegewerkt naar een dorpsbijeenkomst eind maart/begin april waar de concept agenda wordt gepresenteerd. Na deze bijeenkomst is het doel deze dorpsagenda definitief vast te stellen met daarin afspraken over uitvoering, financiering en planning. Ook hier willen we voor de financiering een beroep doen op het Nationaal Programma Groningen.

In Ten Boer starten we in september samen met de inwoners met de planvorming voor het centrumgebied. Het gebied omvat naast de benodigde versterking van 123 woningen (deels sloop-nieuwbouw) en de versterking en doorontwikkeling van het zorgcomplex Bloemhof ook een integrale aanpak van de woonomgeving, waaronder het dorpsplein en het Koopmansplein. In combinatie met de versterking willen we vanuit het programma “Groningen Geeft Energie” samen met de eigenaren woningen, winkels en andere gebouwen verduurzamen.

Voor de drie dorpsvernieuwingstrajecten (Ten Post, Centrum Ten Boer en Woltersum) maken we voor de zomer een integraal programmaplan met investeringsagenda waarin we, op basis van de verzamelde input, een doorkijk voor de komende jaren geven. Programmaplan en investeringsagenda worden aan u voorgelegd.

Ook voor de dorpsvernieuwing is het van belang dat de versterkingsopgave op gang komt. Daarnaast is en blijft een zorgvuldige communicatie met onze inwoners essentieel. We zorgen daarom dat we de communicatie over de dorpsvernieuwing en de versterking met de verschillende partijen afstemmen. Samen met NCG monitoren we de vragen die binnenkomen zodat we aanvullende communicatiemiddelen kunnen inzetten als dat nodig blijkt.

Gaswinningsbesluitvorming
Wij hebben mede namens uw raad beroep aangetekend tegen het gaswinningsbesluit voor het jaar 2018/2019. Wij hebben u het definitieve beroep in januari toegezonden. Inmiddels is bekend geworden dat de zitting voor het beroep bij de Raad van State op 17 en 18 april 2019 is gepland. De gemeenten en de provincie laten zich vertegenwoordigen door een advocaat van Plas Bossinade.
De voorbereidingen voor besluitvorming over het volgende gasjaar zijn gestart met het gereedkomen van de prognose van GTS over de gasvraag. De adviesperiode voor de wettelijke adviseurs waaronder de gemeenten, zal van medio maart tot eind april lopen.

Nieuwbouwregeling
Met ingang van 24 december 2018 is de NAM Nieuwbouwregeling vervangen door de Vervolg Nieuwbouwregeling. Aanvragen kunnen sindsdien worden ingediend bij Nationaal Coördinator Groningen, die het loket verzorgt. De uitvoering, beoordeling en toekenning van de bijdrage worden nog steeds door NAM gedaan.
De tijdelijke regeling loopt tot 1 juli 2019. Het ministerie van EZK heeft de verantwoordelijkheid om te bekijken onder welke voorwaarden een nieuwe, publiekrechtelijke regeling kan worden gemaakt voor de vergoeding van meerkosten bij aardbevingsbestendige nieuwbouw. NAM zal in die regeling geen rol meer vervullen en de NCG zal verantwoordelijk worden voor de uitvoering van de regeling. Het is voor ons nieuwbouwprogramma noodzakelijk dat er ruim voor 1 juli 2019 duidelijkheid bestaat over het

vervolg van de regeling en over de uitvoeringsorganisatie. Wij zullen de ontwikkelingen nauwlettend blijven volgen en wij blijven aandringen op snelle duidelijkheid over het vervolg.

Samenvatting
Zoals u heeft kunnen lezen verwachten wij dat op 11 maart 2019 een belangrijk aantal stappen worden gezet. De dan te sluiten bestuursovereenkomst voor het NPG zal onder voorbehoud zijn van een nog door u te nemen besluit. Daarnaast worden op die dag afspraken gemaakt over de wijze van financiering van de zogenaamde batch 1588 en komt de NCG met meer duidelijkheid over de beschikbare capaciteit voor de versterkingsonderzoeken.

Wij verwachten u de documenten en de definitieve besluitvorming te kunnen aanbieden voor uw raadsvergadering van 27 maart aanstaande.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de loco-secretaris,
Bert Popken

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.